

NOT: Zabıta teşkilatında görevli işçilerin toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanamayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-15299448

06/04/2026

Konu: Görüş (Zabıta Teşkilatında Görevli İşçilerin Toplu Taşıma Araçlarından Ücretsiz Yararlanamayacağı)

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınız zabıta teşkilatında görev yapan 4857 sayılı İş Kanununa tabi personelin toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanıp yararlanmayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 11/4/2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinde, "(1) Belediye zabıta personeli, belediyenin kurduğu, işletme hakkını devrettiği veya belediyeye bağlı işletmelerin şehir içi yolcu taşıma vasıtalarından 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Bakanlar Kurulu/Cumhurbaşkanı kararlarına istinaden görevli olduğu il sınırları içinde ücretsiz olarak istifade ederler." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde, "Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanuncaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz.

...

Cumhurbaşkanı birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir. ..." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükme istinaden 4/3/2014 tarihli ve 28931 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinde **şehir içi toplu taşıma hizmetleri**, şehir içi kara ve deniz taşımacılığında taksi, taksi dolmuş, dolmuş, rekreatif, turistik ve servis amaçlı kullanılan araçlar hariç olmak üzere; demiryolları ve denizyollarının şehir içi hatlarında sunulan toplu insan ulaşımına yönelik hizmetler ile belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs veya şirketlere ait olup da mevzuatına göre ayakta yolcu taşıyabilen araçlar ya da demiryolları ve denizyolları araçları kullanılmak suretiyle sunulan şehir içi toplu insan ulaşımına yönelik hizmetler olarak tanımlanmıştır.

Öte yandan, 8/2/2002 tarihli ve 24665 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmetlerden Ücretsiz veya İndirimli Olarak Faydalanacakların Tespitine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesinde, "Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerce yürütülen toplu taşıma hizmetlerinden faydalanmayla sınırlı olmak üzere eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı personeli, emniyet hizmetleri sınıfı personeli, jandarma

*hizmetleri sınıfı personeli, Jandarma Genel Komutanlığı mensubu sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay ve uzman erbaşlar, sahil güvenlik hizmetleri sınıfı personeli, Sahil Güvenlik Komutanlığı mensubu sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay ve uzman erbaşlar, T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü bünyesinde görev yapan postacı ve dağıtıcılar ile basın kimlik kartı sahipleri, **belediye zabıtası kadrosunda görev yapan personel** bu konuda yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar 08/01/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaftır." hükmü yer almaktadır.*

Diğer yandan, Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde, "(1) Belediye zabıta teşkilatı personel kadro ve unvanları; Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe göre belirlenmiş; zabıta daire başkanı, zabıta müdürü, zabıta şube müdürü, zabıta amiri, zabıta komiseri ve zabıta memuru unvanlı kadrolar ile hizmet için gerekli diğer kadrolardan oluşur." hükmü ile 41 inci maddesinde, "(1) Zorunlu hallerde, belediye memurlarından ihtiyacı karşılayacak sayıda personel zabıta biriminin sadece büro hizmetlerinde geçici olarak görevlendirilebilir.

(2) Geçici görev süresi bir yıl içinde altı ayı geçemez." hükmü yer almaktadır.

Görüleceği üzere, belediye zabıta personelinin belediyenin kurduğu, işletme hakkını devrettiği veya belediyeye bağlı işletmelerin şehir içi yolcu taşıma vasıtalarından ücretsiz olarak yararlanma imkanı bulunmakta olup; zabıta teşkilatı personelinin ücretsiz yararlanabileceği toplu taşıma vasıtaları ise mevzuatına göre ayakta yolcu taşıyabilen araçlar ya da demiryolları ve denizyolları araçları ile sınırlandırılmıştır.

"Belediye zabıtası kadrosunda görev yapan personel" ise zabıta daire başkanı, zabıta müdürü, zabıta şube müdürü, zabıta amiri, zabıta komiseri ve zabıta memuru unvanlı kadroların anlaşılması gerektiği, zorunlu hallerde, belediye memurlarından ihtiyacı karşılayacak sayıda personel zabıta biriminin sadece büro hizmetlerinde bir yılda ayı geçmemek üzere geçici olarak görevlendirilebilmesi mümkün olmakla birlikte bunların zabıta teşkilatının kadrolu personeli olmadığı, bunların dışında 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında istihdam edilen şirket işçilerinin "zabıta yardımcı personeli", "zabıta destek personeli" gibi değişik adlarla zabıta teşkilatı hizmetlerinde görevlendirilmesi bunların belediye zabıta kadrosunda olduğu anlamına gelmemektedir.

Bu itibarla, ilgi yazıda bahsi geçen personelin toplu taşımadan ücretsiz yararlanmasının mümkün olmadığı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü